

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XV. Sancti Severini Parochialis. De eadem materia discursus præcedentis, An scilicet Prælati Regularis cum omnimoda jurisdictione & territorio separato in loco sui Monasteriis, eadem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

terum implicabat in jure, Vel scilicet quod *Urban. VIII.* ita destruyendo quod fecerat *Gregorius XIII.* ipsa castra cum eorum territorio & populis, formiter dismembrare voluerit ab hac Diocesi, illaq; restituere Abbatiæ, eodem modo quo antea erant, quod in literis Apostol. nec in verbis, nec in sensu modo aliquo continebatur, Vel quod ita, in uno eodemque corpore darentur duo capita, quod de jure implicat.

Quo vero ad exemplum Episcopi Fesulani respondendum, quod quicquid sit de veritate assumpti, de quo *Lopus*, & ceteri quod potius ratione antiquissimæ observantia, ac scientia, & implicita approbationis Sedis Apostol. sustineri videtur, Ibi, concurrunt quædam particularis circumstantia, ut ita se ille Episcopus aliquem honorificum residentia locum haberet, atque Episcopali Dignitati aliquid plus tribueretur. Eodem modo, quo idem habetur in Archiepiscopo Nazareno in Ecclesia sita in insigni oppido Barolitano Diocesis Tranen. ob residentiam quam ibi habet d. Archiepiscopus, cui ratione patriæ Domini Nostri nonnulla specialia conceduntur, de quibus in d. *Nazarena hoc eod. tit. disc. 20.* Et quamvis scribentes in contrarium replicarent, etiam hunc Abbatem habere omnimodam jurisdictionem ordinariam, & Episcopalem, ita ut habeatur tanquam Episcopus, Dicebam tamen non intrare comparationem, cum id in dictis casibus concedatur ratione residentia, quæ per d. Episcopos habetur in loco, qua ratione cessante, non implicat, etiam Episcopum vel Archiepiscopum in aliena Diocesi, possidere Ecclesias ipsi Diocesano, in concernentibus præsertim curam animarum, & administrationem Sacramentorum, subjectas, juxta casum, de quo infra *Amalphitana jurisdictionis disc. 21.* ubi de Archiepiscopo Salernitano possidente Ecclesias, in Diocesis Nucernæ & Amalphitana jure, & titulo simplicis Rectoris; Omnimoda verò quam habet Abbas Farfensis est in eodem territorio, quod est separatim à quacumque Diocesi, ac *Nullius* verè & propriè, ita ut suam Diocesim constituat.

SANCTI SEVERINI PAROCHIALIS

PRO
EPISCOPO,
CUM

COMMENDATARIO MONASTERIORUM S. MARIE DE RAMBONA AC SANCTORUM LAURENTII ET EUSTACHII UNIFORMUM.

Casus decisus per Rotam pro Commendatario.

De eadem materia discursus præcedentis, An scilicet Prælatus Regularis cum omnimoda jurisdictione & territorio separato in loco sui Monasterii, eandem jurisdictionem habeat in Ecclesiis subiectis, & de mensa, in alienis Diocesis existentibus.

SUMMARIUM.

- 3 **F**Acti series cum decisione casus.
- 2 **D**e nullius improprio in loco sito in Diocesi.
- 4 **I**n Parochialibus exemptis non servatur concursus, & num. 5.

4 **D**eratione, ob quam Ordinarius habet jurisdictionem in Ecclesiis & personis exemptis ratione curia & Sacramentorum.

5 **D**e eadem conclusione, de qua num. 2. que declaratur.

6 **E**x Indulto Ecclesia confita, seu simpliciter subiecta assumere possunt naturam Ecclesiarum unitarum.

D I S C. XV.

Acante Ecclesia Parochialis, seu Plebania castri *Pecini*, Commendatarius Monasteriorum in simul unitorum *S. Mariae de Rambona* & *Sanctorum Laurentii & Eustachii*, illam contulit cuidam Antonio, Episcopus verò, in cujus Diocesi dictum castrum situm est, prævio concursu ad formam à *Sac. Conc. Trid.* præscriptam, illam contulit cuidam Bontio in concursu prælecto, undè propterea orta desuper controversia, & commissæ causa in Rota coram *Bevilacqua* sub die 12. *Janu. 1660* prodit resolutio favorabilis Commendatario seu proviso per eum; Et quamvis edita decisione Ego scribens pro Episcopo etiam cum sensu veritatis, insinuarem eam, prout stat nullo modo sustentabilem videri, atque in nova disputationis trutina probabilis juxta Tribunalis integritatem atq; consuetudinè sperandum esse recessum Nihilominus idem Episcopus à litium sumptibus fortè deteritus hucusque noluit novæ disputationis experimentum assumere, adiit tamen *Sacram Congregat. Conc.* cum eisdem Informationibus in Rota datis Licet verò d. Congregationis Patres concorditer in sensu diverso essent adversus decisionem prædictam; Nihilominus dum agebatur de causa jam in d. Tribunali ac in forma contentiosa introducta, juxta stylum, fundatum etiam in *Constitut. 74. Sixti V.* super earundem Congregationum erectione, noluit desuper respondere, sed remisit causam ad eandem Rotam, atque in hoc statu causa reperitur.

Resolutionis præd. fundamentum potissimum fuit Indultum Apostolicum de anno 1641. per *Urb. VIII.* concessum Cardinali Commendatario, in quo, prævia narrativa exemptionis dictis Monasteriis concessa per *Celestinum & Honorium III.* ac etiam litis vertentis cum hoc Episcopo Sancti Severini super Jurisdictione saltem delegata in Ecclesiis eorundem Monasteriorum actuali cura carentium, tam in Ecclesiis prædictis, quam in aliis censum præfatis Monasteriis solventibus, Ecclesiasticam jurisdictionem Commendatario pro tempore concessit, privativè ad dictum Episcopum, omnemque alium Ordinarium, qui nullo pacto in eis ingerere se possit, constituendo eundem Commendatarium Sedis Apostolicæ delegatum.

Ex quo Indulto per decisionem infertur, ita omnes Ecclesias dictis Monasteriis censum solventes, inter quas erat ista, quamvis in alienis Diocesis sitas, effectas videri *Nullius*, & de territorio separato, juxta eam impropriam speciem *Nullius*, quæ datur etiam in locis, vel Ecclesiis in alieno territorio existentibus, undique ab eo circumdatis, juxta casum de quo *dec. 373. par. II. rec.* de quo habetur infra in *Marsicana disc. 18.* ac etiam casum de quo in *Lauretana*, & in *Romana Capelle seu præminentiarum* patiter infra hoc eodem tit. *disc. 33. & 35.*

Reflectendo autem ad veritatem, Mihi videbatur, ut quoad punctum, qui controversiæ occasione dederat, super provisione scilicet hujus Ecclesiæ Parochialis, inspecta substantia, iustitiam astrictet magis

magis commendatario, quoniam cum ista Ecclesia supponeret subjectivè unita, & membra dictorum Monasteriorum, vel alicujus eorum, exinde resultabat non intrare concursum juxta formam à *S. Conc. Trid.* præscriptam, sed provisionem faciendam esse ad nominationem Prælati seu Rectoris Ecclesiæ, cui illa est unita juxta constitutionem *Pii V.* sub approbatione tamen tam circa idoneitatem, quam circa vitam, & mores per loci ordinarium ut in *Senogallien. Parochialis*, & in aliis in sua materia *sub tit. de Parochis*.

Quoerò ad modum, ut scilicet Commendatario licitum esset, omnino independenter ab Ordinario, etiam circa dictam approbationem, ac successivam jurisdictionem, in concernentibus curam animarum & administrationem Sacramentorum, dictam Ecclesiam providere, tanquam in loco verè *Nullius*, & de territorio separato, ut est sensus decisionis, omnino improbabilis, nullique fundamento innixa videbatur dicta resolutio, quoniam ut frequenter in præcedentibus habetur, punctus jurisdictionis per *Sac. Concilium Trident.* & Apostolicas Constitutiones delegatæ Episcopis seu locorum Ordinariis, non consistit in ipsis Ecclesiis materialibus, minusc; in personis earundem Ecclesiarum servitio addictis, sed in populo seculari vivente in territorio, & Diocæsi Episcopi, qui dicitur illarum ovium Pastor, & consequenter quantumcumque amplum sit privilegium exemptivum ipsarum Ecclesiarum, earumque personarum, etiamsi constitutum qualitatè *Nullius*, & impropriè territorii separati, ut supra, non inde tamen inferri potest ad jurisdictionem activam in Clerum & populum viventem in alieno Territorio, atque ad istius curam, & administrationem independentem à proprio Episcopo, & successivè illa superioritas seu delegata jurisdictione, quæ locorum Ordinariis in Ecclesiis, & personis quantumvis exemptio ratione curæ, & Sacramentorum tribuitur, est causativa, & in ratione passiva ipsius populi subjecti, quasi quod non subditus, & exemptus, volens se ingerere in cura, & regimine ovium Episcopo commissarum, ita per quemdam quasi contractum, propriæ exemptioni renunciare videatur, atque se subicere illi, cujus administrationem suscipit, Ad instar illius, qui aliàs non subditus, fit talis ratione muneris seu administrationis ab aliquo susceptæ circa concernentia ipsam curam seu administrationem, Ac aliàs, cum frequenter casus tribuat, quod aliquod Monasterium seu alia Ecclesia major, ut in specie casus dabat in his Monasteriis, multas Ecclesias subjecta, & de mensa seu censitas haberent in pluribus Diocæsis sparsas, esset dare maxima inconvenientia penè impracticabilia, unâ cum monstro dandi plura capita in eodem corpore, quodque propriè oves regerentur ab alienis pastoribus, & inferioribus ministris ipsi Episcopo, & principali pastori ignotis, quo nil absurdius.

Eatenus autem, ut supra, insinuabam, ut quoad substantiam provisionis Ecclesiæ, Justitia magis assisteret Commendatario, ad ejus nominationem absque concursu dictæ Ecclesiæ providenda esset, quatenus constaret de unione quæ supponebatur, ita ut illa dici posset membrum Monasterii, & de mensa, Sectis autem ubi esset solium de ejus jure patronatus, seu simpliciter censita, juxta distinctionem, de qua in dicta *Senogallien. Parochialis sub tit. de Parochis*, ita ut hujusmodi quæstiones hodie soleant esse magis facti, & applicationis, quam juris, super natura scilicet, & æqualitate subjectionis Ecclesiarum inferiorum.

Sive ad summum, dictum indultum Apostolicum in hoc remanere videbatur operativum, atque juris communis dispositionem alterare, quod scilicet, etiamsi Ecclesia esset simpliciter censita, seu aliàs subjecta, ita tamen quod non concurreret formalis unio & qualitas de mensa, adhuc cessaret forma, concursus, atque provisio facienda esset, vel per ipsum Prælatum tanquam de Ecclesia regulari juxta *decisionem Penia 443. & 585.* vel ad ejus nominationem juxta *decisiones 102. par. prima & 204. par. 2. rec. cum aliis in dicta Senogallien.* cujus contrarium de jure procederet, ut apud *Orthob. decisionem 179. & 223. Bonon. Parochialis 24. Aprilis 1651. Melio, & in eadem Senogallien.* Nullatenus verò quoad alios effectus influentes in populum, ut supra, Ideoque dicta resolutio subsisteret nullo pacto potest, ut scio pluries fuisse sensum indubitatum & concordem *S. Congregationis Concilii*.

MUTINEN
SEU CARPEN. COLLATIONIS
ORDINUM.
PRO
ARCHIPRESBYTERO CARPI,
CUM
EPISCOPO MUTINEN.

*Casus resolutus per Sacram Congregationem
Concilii pro Episcopo.*

De collatione Ordinum seu concessione literarum dimissorialium pro eis suscipiendis, an competat inferiori Prælati loci *Nullius*, habenti cum territorio separato plenam jurisdictionem quasi Episcopalem, vel potius Episcopo viciniore.

S Y M M A R I U M.

- 1 *Casus controversia super collatione Ordinum seu concessione literarum dimissorialium competente Prælati inferioribus, & num. 3.*
- 2 *De Ecclesia Carpen. ut sit Nullius & extra omnem Diocæsim.*
- 3 *De eadem materia de qua num. 1.*
- 4 *Damnantur loca Nullius sub inferioribus Prælati.*
- 5 *Datur temperamentum cum quo hac materia collationis ordinum in his locis Nullius practicari deberet.*

D I S C. XVI.

Prohibente *Sac. Concilio Tridentino sess. 23. de Reforma. cap. 10.* Abbatibus aliisque inferioribus Prælati, quamvis exemptis & *Nullius*, collationem Ordinum minorum, in cujus possessione erant, & concessionem literarum dimissorialium pro Sacris à quocumque sibi bene viso Antistite suscipiendis, totumque id Episcopis reservando; Cum antiquitus dubium esset, an dicta Conciliaris dispositio completeretur inferiores Prælatos cum territorio verè separato omnimodam ordinariam & quasi Episcopalem.

1790
 1791
 1792
 1793
 1794
 1795
 1796
 1797
 1798
 1799
 1800